

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Жанри в інтернет-медіа

Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма Журналістика

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26» серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Жанри в інтернет-медіа
Викладач (і)	Шлемкевич Тетяна Вікторівна, кандидат політичних наук, старший викладач кафедри журналістики
Контактний телефон викладача	+380971056942
E-mail викладача	tetiana.shlemkevych@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС (180 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/7e0143977ea89b91ab23
Консультації	Пн. 15.30-17.00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предмет дисципліни «Жанри в інтернет-медіа» покликаний формувати теоретичну та прикладну бази фахівця, який має зрозуміти, що жанр в інтернет просторі – усталений тип твору, який склався історично і відрізняється особливою комунікативною метою або способом публікації.

Головне завдання курсу - ознайомити студентів з основними принципами функціонування мережі інтернет; сформувати у студентів навички самостійної роботи з мережевими засобами масової комунікації; поінформувати студентів про види, головні завдання інтернет-медіа, їх основні риси та спеціалізацію; ознайомити студентів із переліком інтернет-видань, структурою, напрямками роботи вітчизняних мережових видань, особливостями локальних та світових комп'ютерних мереж; навчити майбутніх журналістів володіти механізмом пошуку джерел інформації та застосування її в інтернеті; сформувати у студентів навички ідентифікації, аналізу та самостійного створення журналістських творів різних жанрів для інтернет-медіа; підготувати спеціалістів у галузі онлайнової журналістики.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни спрямована на вивчення студентами-журналістами основ роботи з інтернет-медіа, специфікою функціонування мережі, ознайомлення з вітчизняними мережевими виданнями як засобами масової комунікації, набуття навичок практичного володіння доступними в мережі засобами комунікації, опанування журналістських жанрів інтернет-медіа.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК02.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
ЗК07.Здатність працювати в команді;
СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;
СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;
СК 03. Здатність створювати медіапродукт;
СК 04. Здатність організовувати та контролювати командну професійну діяльність;

СК 05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

Програмні результати навчання

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції;

ПР 06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків;

ПР 13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук;

ПР 14. Генерувати інформаційний контент для будь-якого виду ЗМІ за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації;

ПР 16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію;

ПР 17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни - 180 год.	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 год.
самостійна робота	180 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	061 Журналістика	4	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Змістовний модуль 1			

Тема 1. Місце медіа в інформаційному суспільстві	2	3	10
Тема 2. Проблема ідентифікації інтернет-медіа. Критерії якості контенту мережевих видань	2	3	10
Тема 3. Традиційні та онлайнові медіа: специфіка співіснування	2	3	10
Тема 4. Онлайнова журналістика: специфіка, ознаки, функції	2	3	10
Тема 5. Мультимедійність як головна ознака, яка впливає на трансформацію жанрів у мережі. Форми інтерактивної комунікації в онлайнових медіа. Громадянська журналістика і традиційні жанри	2	3	10
Тема 6. Інформаційні жанри в інтернет-медіа: загальна характеристика	2	3	10
Тема 7. Особливості висвітлення новин в інтернет-медіа	2	3	10
Тема 8. Особливості функціонування заміток у мережевих виданнях	2	3	10
Тема 9. Звіт, репортаж та інтерв'ю на сайтах інтернет-медіа	2	3	10
Тема 10. Аналітичні жанри у традиційних та онлайнових ЗМІ	2	3	10
Тема 11. Жанр мультимедійної статті та формат лонгриду в інтернет-медіа	2	3	10
Тема 12. Художньо-публіцистичні жанри. Розвиток блогерської журналістики	2	3	10
Загальна	24	36	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточне тестування та самостійна робота - 55 балів. Контрольна робота – 15 балів. Підсумкова практична (творча) робота (залік) – 30 балів. Загальна кількість – 100 балів.			
	Оцінка в балах	Оцінка національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік

	90-100	відмінно	A	зараховано
	80-89	добре	B	
	70-79		C	
	60-69	задовільно	D	
	50-59		E	
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	незарахован о
	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F	
Вимоги до письмових робіт	Письмовий контроль у вигляді модульної контрольної роботи, виконання індивідуальних завдань, реферату, тестування. Виконання письмової роботи передбачає: 1) повторення здобувачами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль; 2) написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються з даної дисципліни. Створення та проведення комунікаційної кампанії в інтернет-середовищі.			
Практичні заняття	Відвідування та активна участь студентів у роботі практичних занять також є обов'язковою умовою успішного складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії. На практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 15-20 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо. Вимоги до презентації по індивідуальній (самостійній) роботі: візуалізований характер, гармонійне поєднання зображень та тексту; всі елементи презентації мають бути підготовлені студентом самостійно, із дотриманням вимог академічної доброчесності. Робота на практичному занятті оцінюється за 5-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента. Охарактеризувати сучасне Інтернет-видання за такою схемою:			

	1. Назва Інтернет-видання. Електронна адреса сайта. 2. Тип видання (газета, журнал, інформаційне агентство тощо). 3. Творчий колектив (автори сайта, журналісти, аналітики). 4. Наявність друкованого аналогу. 5. Наявність аудіовізуальних можливостей. 6. Вид видання за тематичною спрямованістю (політика, економіка, культура, кримінал, науково-популярне, художнє, розважальне тощо). 7. Аудиторія видання (вік, стать, соціальний стан, професія). 8. Періодичність видання. 9. Структура видання. 10. Які жанри переважають: аналітичні, інформаційні чи художньо-публіцистичні? 11. Особливості дизайну веб-сторінки. 12. Аналіз ілюстративного ряду (фото ряду). 13. Принципи викладу інформації на сайті. 14. Наявність зворотного зв'язку з аудиторією. Форуми, блоги. 15. Мова Інтернет-видання. 16. Чи можна видання назвати Інтернет-медіа? Чому?
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни. Належне виконання: 1) змісту питань планів практичних занять. Для цього необхідно готувати конспекти практичних занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей; 2) індивідуальної роботи; 3) підсумкової контрольної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю (залік) Форма здачі (комбінована).

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Дотримання академічної доброчесності регулюється Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (http://surl.li/dhrfg) та Кодексом честі університету (http://surl.li/emmg1). Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями. Спілкування з викладачами здійснюється під час консультаційних годин (або за попереднім погодженням із викладачем).
--------------------------	---

	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їх оригінальними міркуваннями.
Відвідування занять	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Відвідування лекцій та практичних занять для студентів є обов'язковим. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.
Неформальна освіта	Можливе зарахування результатів неформальної освіти у відповідності з Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти: Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

<i>Основна</i>	
1. Kravchuk, O., Shoturma, N., Grabina, G., Myloserdna, I., Vedenieiev, V., & Shtelmashenko, A. (2022). The Information Revolution in the Post-Industrial Society: Dangers in Political Processes. Postmodern Openings, 13(4), 113-126. https://doi.org/10.18662/po/13.4/509 2. Marchuk, H., Prystai, G., Khorob, S., Marchuk, N., & Shoturma, N. (2021). The System of Media Critics in the Journalistic Environment in Postmodern Conditions. Postmodern Openings, 12(1), 141-151. https://doi.org/10.18662/po/12.1/251 3. Stiekolshchikova, V., Savchuk, R., Makarchuk, O., Filatenko, I., Humanenko, O., & Shoturma, N. (2022). Influential Modifications of the Genre System of Modern Mass Media. Postmodern Openings, 13(2), 461-474. https://doi.org/10.18662/po/13.2/465 4. Гол Дж. Онлайн-журналістика [пер. з англ. К. Булкін] / Дж. Гол. К.: «К.І.С.», 2005. 344 с. 5. Крейг Р. Інтернет-журналістика. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 323 с. 6. Потятиник Б. Інтернет-журналістика: Навч. Посібник . Львів: ПАІС, 2010. 246 с. 7. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет . К.: Києво-Могилянська академія, 2008. 407 с. 8. Шотурма Н.В. ЦИФРОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК НОВІТНІЙ МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ. Матеріали звітної наукової вебконференції викладачів, докторантів, аспірантів університету за 2021 рік ДВНЗ «Прикарпатський національний університет	

імені Василя Стефаника», 4–5 квітня 2022 р., м. Івано-Франківськ. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2022. С. 128-130.

Допоміжна література

1. Антонюк А. С. Характеристики якісного веб-сайту. А. С. Антонюк, Н. Р. Пасічник / Сучасні комп'ютерні інформаційні технології : матеріали V Всеукраїнської школи семінару молодих вчених і студентів (Тернопіль, 22–23 травня 2015 р.). Тернопіль : ТНЕУ, 2015. С. 81–82.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник / За заг. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія української преси, 2004. 262 с.
3. Гід журналіста: Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ. К.: без в/в, 2003. 124 с.
4. Городенко Л.М. Типологія Інтернет-видань. Друкарство. 2004. №5. С. 25-28.
5. Денисенко В. Майбутнє ЗМІ - за мультимедійністю: Чому газетам не треба боятися інтернету. День. 2005. 20 квітня. (№70). С. 8.
6. Дмитрів Л. Якість текстового контенту сайту з погляду редактора. Вісник Книжкової палати. 2014. № 9. С. 10–12.
7. Женченко М. І. Новітні редакторські професії в умовах конвергенції та мультимедіатизації ЗМІ. Наукові записки Інституту журналістики : зб. наук. пр. 2012. Т. 49. С. 142–146.
8. Каверіна А. С. Ключові тенденції в українському медіапросторі. Молодий вчений : Науковий журнал. 2015. № 10 (25). С. 200–204.
8. Каверіна А. С. Медіаконвергенція як новий етап розвитку ЗМІ. Сучасні тенденції розвитку суспільних наук : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 26–27 грудня 2014 року). Львів : ГО «Львівська фундація суспільних наук», 2014. С. 51–55.
9. Кашуба Г. Українські інтернет-видання: комунікативно-лінгвістичні та правові аспекти. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. Львів, 2004. Вип. 25. С.474–480.
10. Ковальчук С. В. Рекламний менеджмент : навч. посіб. / С. В. Ковальчук, Р. В. Бойко, А. В. Корюгін. Львів : Новий Світ-2000, 2019. 270 с. URL : <https://lib.sumdu.edu.ua/library/DocumentDescription?docid=SuSDU.BibRecord.71305>
11. Нестеренко О. Жанрова природа мультимедійних історій. Наукові записки. 2016. №2 (53). С. 346– 355.
12. Федорчук А. Особливості створення інформаційних ресурсів на основі традиційних та електронних ЗМІ. Бібліотечний вісник . 2009. № 4. С. 21–25.
13. Чабаненко М. В. До питання історії та особливостей розвитку вітчизняних журналістських Інтернет-видань. Теле- та радіожурналістика: зб. наук. пр. Львівський нац. ун-т імені Івана Франка, 2009. Вип. 8. С. 98– 10.
14. Чекмишев О. В. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: підручник-практикум. К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. 129 с.

Інформаційні ресурси

1. Афанасьєва К. О. Правове врегулювання діяльності Інтернет-ЗМІ. URL : <http://journalib.univ.kiev.ua/>
2. Василенко М. К. Функціонування групи інформаційних жанрів пресової журналістики в сучасних соціально-економічних умовах. URL : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article& article=1038>
3. Коцарев О. О. Інтернет-сайти: функціонально-змістова типологія URL : http://www-philology.univer.kharkov.ua/katedras/prof_sites/kotsarev/kots_article_3.pdf
4. Потятиник Б. В. Мережева журналістика: Нариси URL : http://www.lnu.edu.ua/mediaeco/borys/internet_journ.htm

Тетяна Шлемкевич,
Старший викладач кафедри журналістики